

4. TÝŽDEŇ ČÍTANIA DEŤOM v rámci projektu

supported by

• Visegrad Fund

Fundacja
ABCXXI
Cała Polska czyta dzieciom

•
•
**CAŁA POLSKA
CZYTA DZIECIOM**

Projekt je spolufinancovaný vládami Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenskej republiky prostredníctvom Vyšehradského grantu z Medzinárodného vyšehradského fondu. Poslaním fondu je podporovať myšlienky pre udržateľnosť regionálnej spolupráce v strednej Európe.

Táto brožúrka, predstavuje projekt Vyšehrad číta deťom a jeho organizátorov. Zároveň v nej nájdete praktické rady, výber detskej literatúry z krajín Vyšehradskej štvorky i názornú ukážku textu.

supported by

• Visegrad Fund

Projekt Vyšehrad číta deťom

Naším cieľom je zvýšiť povedomie o prospešnosti čítania deťom v krajinách V4. Chceme propagovať čítanie deťom prostredníctvom projektu určeného rodičom, školám, knižniciam i detským centráram. V rámci projektu budeme organizovať a propagovať 4. Týždeň čítania deťom v SR, ktorý sa zameria na detskú literatúru krajín Vyšehradskej štvorky.

Slávnostná Inaugurácia sa bude konať **28. mája 2018 v Prahe** za účasti zástupcov všetkých krajín V4. Projekt bude pokračovať ako **4. Týždeň čítania deťom v SR** od 4. do 10. júna 2018.

Súčasťou týždňa môžu byť organizované akcie najrôznejšieho typu, medzigeneračné aktivity, stretnutia so spisovateľmi, malé dielne pre deti a rodičov. Tieto činnosti vytvoria základňu pre medzinárodnú sieť zameranú na problematiku pravidelného čítania nahlas. Nadobudnuté skúsenosti budú inšpiráciou k usporiadaniu ďalších ročníkov.

Hlavný partner:

Celé Česko čte dětem, o. p. s.

Poslaním obecně prospěšnej spoločnosti **Celé Česko číta deťom** (2006) je prostredníctvom spoločného čítania nahlas budovať pevné väzby v rodine. Pravidelné čítanie deťom má obrovský význam pre rozvoj ich emocionálneho zdravia. Čítanie nahlas rozvíja pamäť a predstavivosť, učí premýšľať. Rituál čítania nahlas vytvára pevné puto medzi rodičom a dieťaťom.

Neříkáme „Jdi a čti si!“, ale „Pojd', budu ti číst“. Stačí 20 minut denně. Každý den.

www.celeceskoctedetem.cz

Nadácia ABCXXI – Celé Poľsko číta deťom bola založená v januári 1998. Od roku 2001 vedie kampaň Celé Poľsko číta deťom, ktorá dospelú populáciu zoznamuje s neobyčajnou silou obyčajného čítania nahlas a podporuje rozumnú výchovu detí a mládeže. Cieľom nadácie je zvyšovanie úrovne kultúry určenej deťom a mládeži; tieto skupiny totiž potrebujú zaujímavé a zmysluplné knihy písané krásnym jazykom, ktoré prinášajú hodnotné poznatky a kvalitný humor, rozvíjajú morálnu citlivosť a poskytujú skutočnú radosť z čítania.

„Czytaj dziecku 20 minut dziennie. Codziennie!”

www.calapolskaczytadzieciom.pl

**CELÉ SLOVENSKO
ČÍTA DEŤOM**

Celé Slovensko číta deťom o. z.

Celé Slovensko číta deťom (2011) sa snaží prehĺbovať komunikáciu medzi deťmi a dospelými prostredníctvom kníh a čítania nahlas. Občianske združenie organizuje čitateľské projekty, predovšetkým Týždeň čítania deťom, nad ktorým prevzal patronát prezident SR Andrej Kiska. Do projektu sa zapojilo viac ako 50 verejných knižníc po celom Slovensku. Realizujeme tiež čítania v školách, nemocniciach i v detských domovoch.

„Čítajme deťom 20 minút každý deň. Každý deň bude o zážitok krajší!”

www.celeslovenskocitadetom.sk

Magyar Olvasástársaság HUNRA - Hungarian Reading Association

Maďarská čitateľská asociácia (1991) podporuje programy, digitálne aplikácie a aktivity, ktoré vzbudzujú záujem detí a motivujú ich k čítaniu. Cieľom je naďalej rozširovať čitateľské a komunikačné techniky, ktoré by pomohli rozvoju gramotnosti. Organizácia šíri a podporuje celoživotné čitateľské návyky, organizuje rôzne konferencie, skúma a propaguje výsledky medzinárodných výskumov týkajúcich sa detskej literatúry a poznatky využíva v praxi.

www.hunra.hu

P rečo deťom čítať a Čo prináša pravidelné čítanie nahlas:

- uspokojuje najdôležitejšie emočné potreby dieťaťa,
- vytvára pevné puto medzi rodičom a dieťaťom,
- podporuje psychický vývoj dieťaťa,
- posilňuje jeho sebavedomie,
- rozvíja jazyk, slovnú zásobu, dáva slobodu vyjadrovania,
- učí samostatnému mysleniu – logickému, kritickému,
- rozvíja predstavivosť,
- zlepšuje sústredenie,
- trénuje pamäť,
- prináša všeobecné vedomosti,
- je tou najlepšou investíciou do úspešnej budúcnosti dieťaťa.

Dobré rady pre rodičov, prarodičov, učiteľov a všetkých, ktorí majú chuť čítať deťom:

- deťom začíname čítať čo najskôr,
- čítajme tak často, ako máme čas my aj dieťa,
- začnime obrázkovými knihami, potom postupne prechádzajme ku knihám, ktoré obsahujú viac textu,
- často deti chcú čítať to isté – splňme im pranie,
- pre niektoré deti je často náročné iba sedieť a počúvať. Dovoľme sa deťom pohrať, najväčšou chybou je to, že čítať nahlas prestaneme, keď sa dieťa naučí čítať – čítajme nahlas čo najdlhšie,
- zapojme do čítania aj oteckov – včasné zapojenie otca môže dať knihám v očiach detí rovnaké postavenie ako napríklad športu.

Literárne tipy z krajín Vyšehradskej štvorky pre inšpiráciu k čítaniu nahlas

Poľská literatúra preložená do slovenčiny

Julian Tuwim – Rušeň (Mladé letá, 1986)

Aleksandra a Daniel Mizieliński – Mapy (Slovart, 2016)

Piotr Socha – Včely (Slovart, 2017)

Urszula Kozłowska – Čistotný baranček (Príroda, 2010)

Ewa Masłowska – Pracovití anjelici (Dobrá kniha, 2009)

Česká literatúra preložená do slovenčiny

Ivona Březinová – Chlapec a pes (Albatros, 2011)

Miloš Macourek – Mach a Šebestová v histórii (Albatros, 2017)

Ivona Březinová – Krič potichu, braček (Perfekt, 2017)

Ivona Březinová – Robinson Crusoe (Albatros, 2016)

Ester Stará – To je jazda! (Albatros, 2012)

Zdeněk Svěrák – Pán Safaládka a pán Špajdlíčka (Albatros, 2010)

Jiří Kahoun – Včelí mackovia od jari do zimy (Albatros, 2009)

Jiří Žáček – Mudrlanti z Trpákova (Slovart, 2017)

Pavel Šrut – Páročrúti (Slovart, 2015)

Pavel Šrut – Páročrúti sa vracajú (Slovart, 2017)

Maďarská literatúra preložená do slovenčiny

Dániel Varró – Nie, nie, nie, veruveru, nie (Verbarium, 2017)

Katalin Szegedi – Čarovný cirkus (Buvik, 2012)

Erika Bartos – Bambuľko a Bulienka (Albatros, 2012)

Andrea Hetényi – Dobrodružstvá Kincső (Plectrum, 2006)

Márton A. András – Ako Kamienocka a Kamienocko hľadali kamaráta (Q111, 2007)

U

kážka z knihy Ivony Březinovej : Kluk a pes, ktorá bola preložená do všetkých jazykov krajín V4: do slovenčiny, poľštiny a maďarčiny.

Ivona Březinova: Chlapec a pes

Ahoj, ja som Julo! Som tretiak, je september a práve mi začína škola. Do školy nechodím, ale jazdím. Mám rád počítače, preteky, psy, a samozrejme rodičov a kamarátov. Som obyčajný, myslím, že celkom bystrý chlapec.

Ahoj, ja som Cézár! Som prvák, je september a práve mi začína škola. Do školy nechodím, ale behám. Mám rád dobré jedlo, výlety, ľudí, a samozrejme svojich pánov a kamarátov. Som celkom šikovný Julov osobný asistent. Sme najlepši priatelia a spoločne zvládneme úplne všetko!

Tajomný odkaz v tenisovej loptičke

„Ukáž, čo to máš za loptičku, Cézár?“ povedal Julo udivene. „To nie je tvoja. Komu si ju vzal, čo? To sa nerobí, brať cudzie veci.“

Hej, veď ja viem. Lenže toto nie je cudzia vec. To je tenisová loptička mojej kamarátky z vedľajšej triedy. Alfa je fakt prima labradorka a v škole študuje odbor vodiacich psov pre ľudí, čo nevidia. Alfa sa učí, ako viesť svoju paniu po ulici tak, aby nezakopla, aby nikam nepadla, aby ju nič neprešlo a tiež aby nezablúdila do úplne inej ulice, než kde býva. Alfa hovorí, že je to celkom fuška. Ale ju to vraj baví. A svoju paniu má rada. Ako ja teba, Julo.

„**Tak, Cézár! Loptička. Daj!**“

Daj! už viem. Tu ju máš, Julo. Ale neukradol som ju. My sme si ju s Alfou len vymenili. Chcela to, vieš? Stále mi ju cez prestávku nútila, tak som si ju vzal a dal jej tú svoju.

Julo sedel na posteli a hádzal si cudziu tenisovú loptičku. Ale potom sa na ňu pozrel pozornejšie a zistil, že loptička je na jednom mieste narezaná. Vopchal do medzery prst, čosi nahmatal, pozrel sa na Cézara a povedal:

„**Podaj mi pinzetu. Pinzetu, Cézár! Prines!**“

Hm, tebe sa to povie, pinzetu. Ale čo tá pinzeta je, do sto zahrabaných kostí? Viem ti podať pero. Pero by si nechcel? Brada ma už naučil podávať aj knihu, zošit, peračník, nožnice, s tými musím opatrne. Prinesiem ti čiapku, rukavice, vetrovku aj topánky. Do konca aj mobil už poznám. A je to teda riadny šok, ak ti telefón zazvoní priamo v papuli, keď ho práve nesieš. Fúj! Prvýkrát som sa tak zľakol, div že som tú vec neprehltol. Ale Brada ma vytrénoval, už sa neľakám.

„César! Tú pinzetu!“

Neviem, Julu. Pinzetu fakt neviem.

Julovi sa nakoniec podarilo do škáry v loptičke vsunúť dva prsty. Trochu sa obával, aby ho nechytil krč, ale zdalo sa to byť v poriadku. Opatrne, kúsok po kúsku, čosi vyťahoval.

„Fíha! Čo to môže byť?“

César postrehol v Julovom hlase napätie a prezieravo sa posadil tesne vedľa neho. To aby v prípade, že by sa s Julom niečo dialo, mohol včas zasiahnuť.

Julu držal v rukách malý, niekoľkokrát zložený papierik.

„To bude asi odkaz. Nejaká tajná správa. Chápeš, César? V tej loptičke bolo skryté nejaké tajomstvo.“

/ Translation © Marta Zajacová 2011 /

(Ilustrovala Eva Švrčková)

Ďakujeme všetkým partnerom, vďaka ktorým sme mohli usporiadať
4. Týždeň čítania deťom v SR
v rámci projektu

Vyšehrad číta deťom (Visegrad Reads to Kids).

Hlavný partner projektu:

Ostatní partneri projektu:

**CELÉ SLOVENSKO
ČÍTA DEŤOM**

Celé Slovensko číta deťom o. z.

Horská 570, 962 31 Sliach

Štatutárny zástupca organizácie: **MgA. Viera Kučerová**

Email: cscdetom@gmail.com, viera.k@centrum.cz

Tel.: +421 914 136 265

Číslo účtu: 1076899002/1111

www.celeslovenskocitadetom.sk